

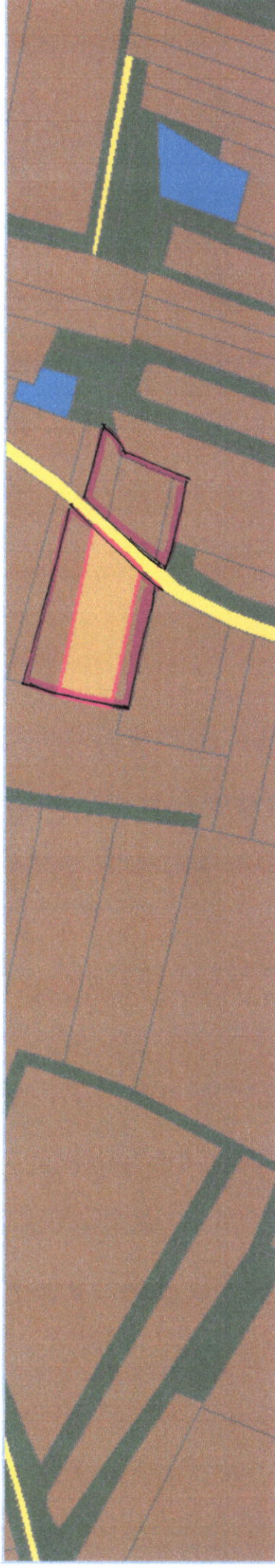
Oene, Gelderland
Google Street View
apr 2023 Meer datums bekijken

Houtweg 41 Oene

Cultuurhistorische benadering

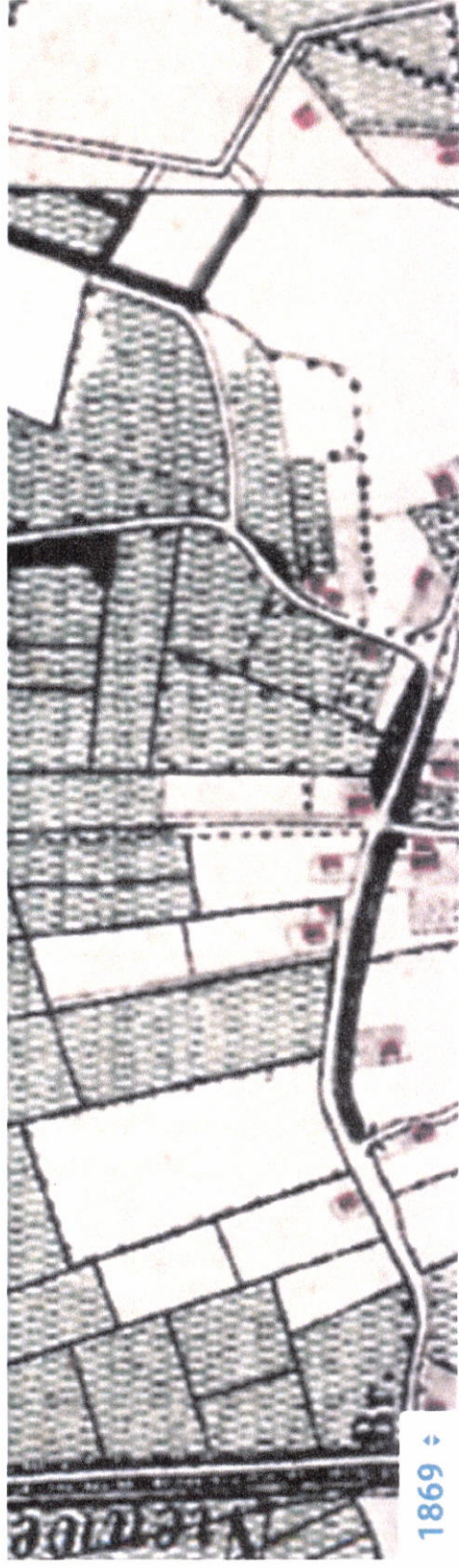
24 augustus 2023

Buro Greet Bierema

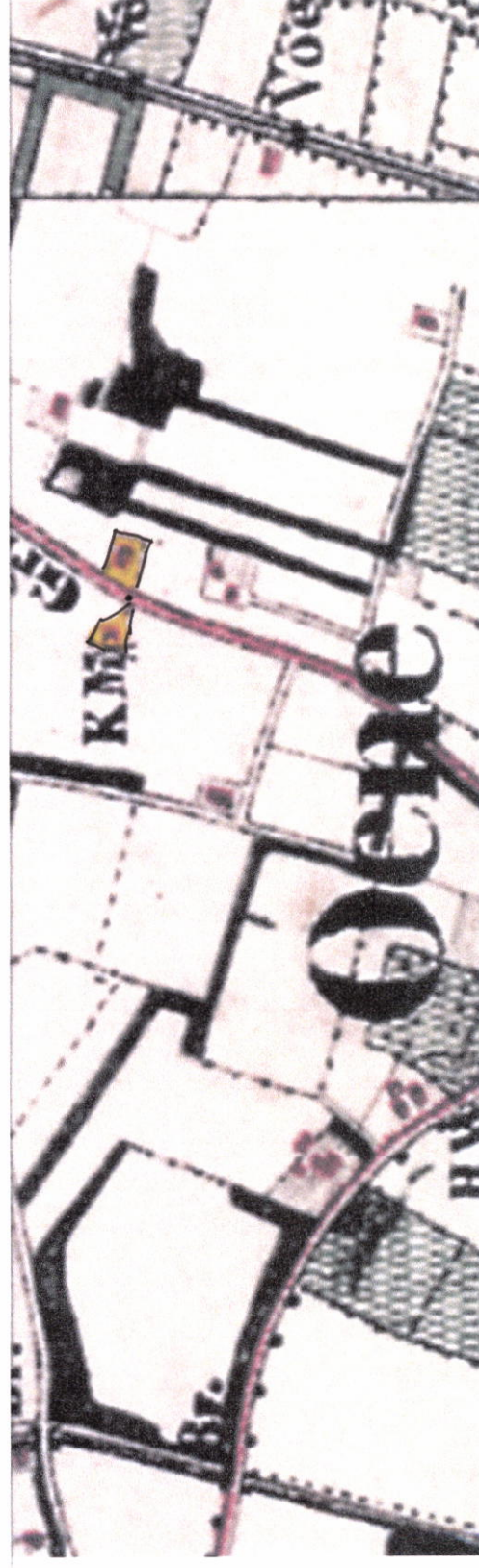
Bouwlandpercelen aan weerszijden van de weg, in eigendom van de pastorie van de kerk van Oene. Locatie zeer geschikt voor een molenaarswoning aan de oostzijde van de weg en een molen met molenbiotoop aan de andere kant van de weg.

1869

De windmolen is rond 1858 als korenmolen gebouwd. De bestrating van de weg van de gemeente is een grindweg. De molenaarswoning staat op een rechthoekig perceel en de molen op een driehoekig perceel. Dat perceel heeft één toerit, gelegen in de kleine knik in de Grindweg. Om deze molen te benaderen waren jarenlang gebogen routes aanwezig. De route ging als principe door de molen heen.

De molen is rond 1900 wind-onafhankelijk geworden, door een oliemotor voor aandrijving van het gevlucht. De molen krijgt een klein aangebouwd bijgebouwtje voor de motor. De keuze om het gevlucht te blijven gebruiken is de redding van de molen geweest. Anders was de molen verwaarloosd en daarna soms enkel als romps gebruikt. 90 % van de molens in Nederland verging het zo of ze werden gesloopt.

Na de oliemotor zijn eerst de motoren vervangen; in 1930 diesel, in 1950 elektrisch. Inmiddels heet de Grindweg Houtweg en is er via de molen een verbinding tussen deze weg en de Kerkweg aangelegd. De kaart geeft aan dat het om een zandweg gaat, en de in- en uitrit is iets naar het noorden verlegd. Het molenaarshuis en de molen vormen in het beeld nog samen een eenheid.

	gras
	Wadi, 30 cm diep
	betonlinkers, 21x
	betonlinkers, 21x
	stoeconclaven, 2000
	rondhouden paaltjes
	versieking molen d

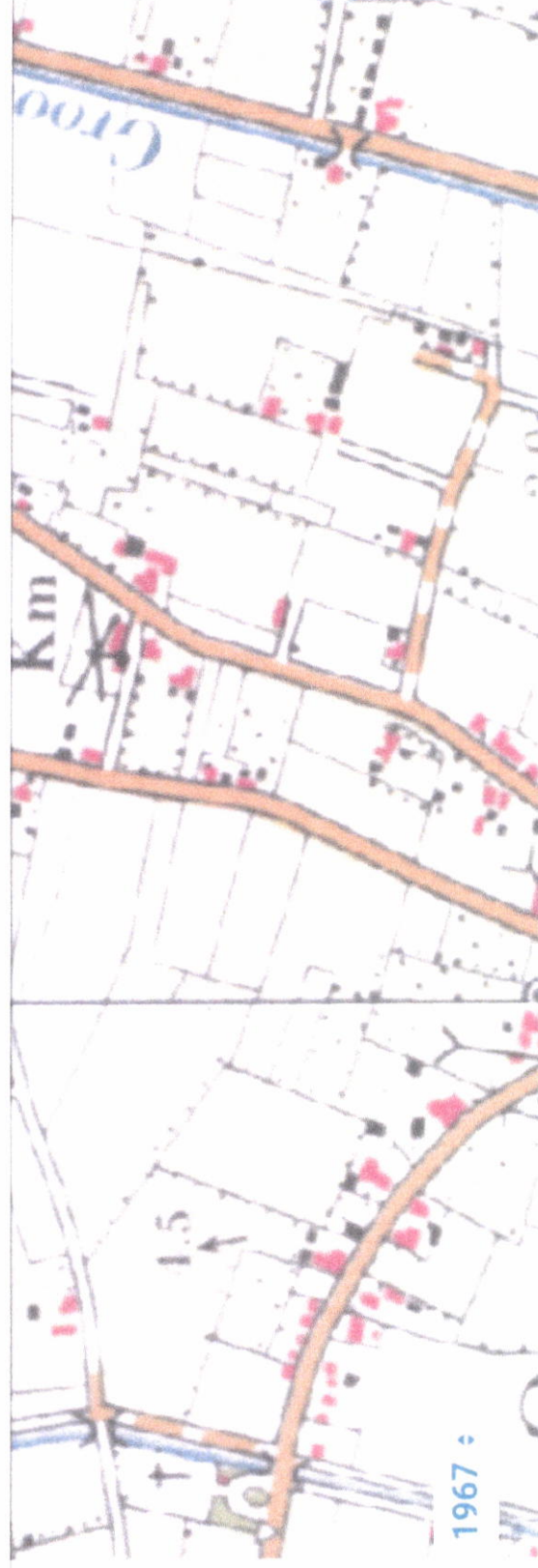
Dr. Gans J. Verbeke • Frankendijk 23 • 7312 TC Apeldoorn • 055 356 74 74
21g@architecten.nl • www.21garchitecten.nl • KvK 67665291 • BTW-ID NL0019

PROJECT Verbouwing en wijziging leefgebied Hooftweg 1 te Oude Spaanschen Wijk Slagweg O. ter Wiele & Zoon B.V.	PROJECT Definitief ontwerp / vergoedingsaanvraag De GRASMAC Stukkie land-aanpachting - nieuw-	TEKENINGEN 21226 SIT-01	21226 SIT-01	SCALA 1:250	FORMAAT																
		4		<table><tr><td>VERWORVEN</td><td></td><td>A</td><td>B</td><td>C</td><td>D</td><td>E</td><td>F</td></tr><tr><td>DATEUM</td><td>2-6-23</td><td>15-6-23</td><td>3-7-23</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	VERWORVEN		A	B	C	D	E	F	DATEUM	2-6-23	15-6-23	3-7-23					
VERWORVEN		A	B	C	D	E	F														
DATEUM	2-6-23	15-6-23	3-7-23																		

Rond 1960 wordt de maalderij volledig elektrisch. Het maalinstrument van de molen doet geen dienst meer, windvang is niet meer nodig. Het maalderijbedrijf is gescheiden van de molen. Een molenaar is niet meer nodig.

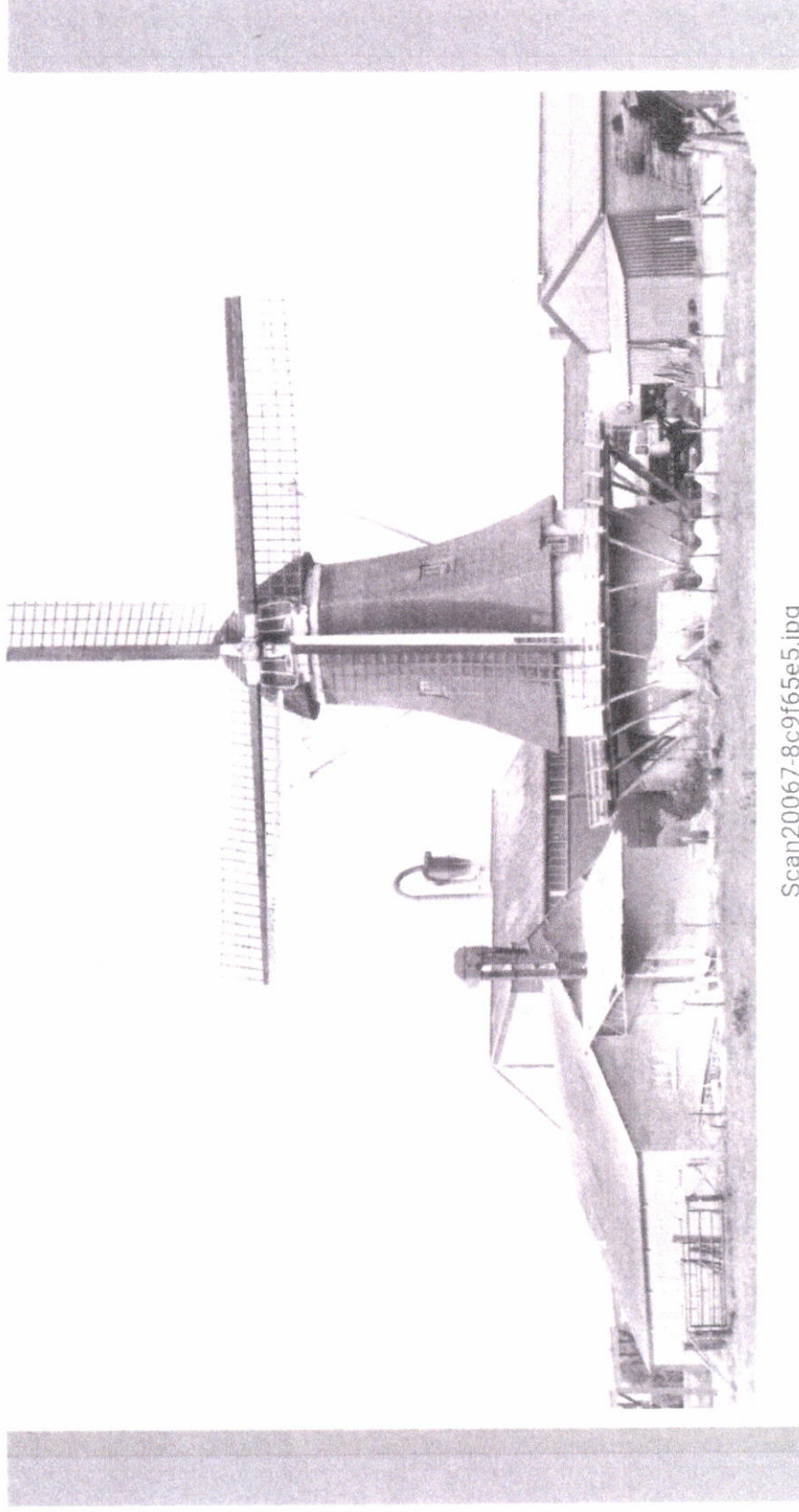
Deze periode luidt een sterke capaciteitsvergroting in. Er wordt flink bijgebouwd aan drie zijden van de molen. Ook wordt er in de hoogte gebouwd. Op het erf van de molenaarswoning wordt ruim bijgebouwd.

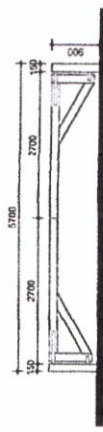
De molen komt verweest binnen een versteende omgeving te staan en vervalt. De zijde aan Houtweg krijgt één en al verharding, onder anderen met puin, grind en asfalt. Nergens een stelconplaat te zien op oude foto's. Deze komen sinds 1926 geleidelijk aan voor op industrie- en haventerreinen en boerenerven in verband met zwaar transport.

De molen wordt icoon van de Nederlandse natie. Het pre-industriële landschap vindt iedereen opeens mooi. Rond 1980 volgt de overdracht aan de Molenstichting 'Korenmolens Werklust Oene'. Zij nemen het beheer over. De molen wordt gerestaureerd en in 1984 als monument aangewezen. Het is de voortgaande scheiding van molen en maalderijbedrijf.

Zo wordt de herwaardering van malen op de wind zichtbaar. De molenbiotoop vereist feitelijk geen gebouwen en beplanting en als ze er zijn dan zo laag mogelijk.

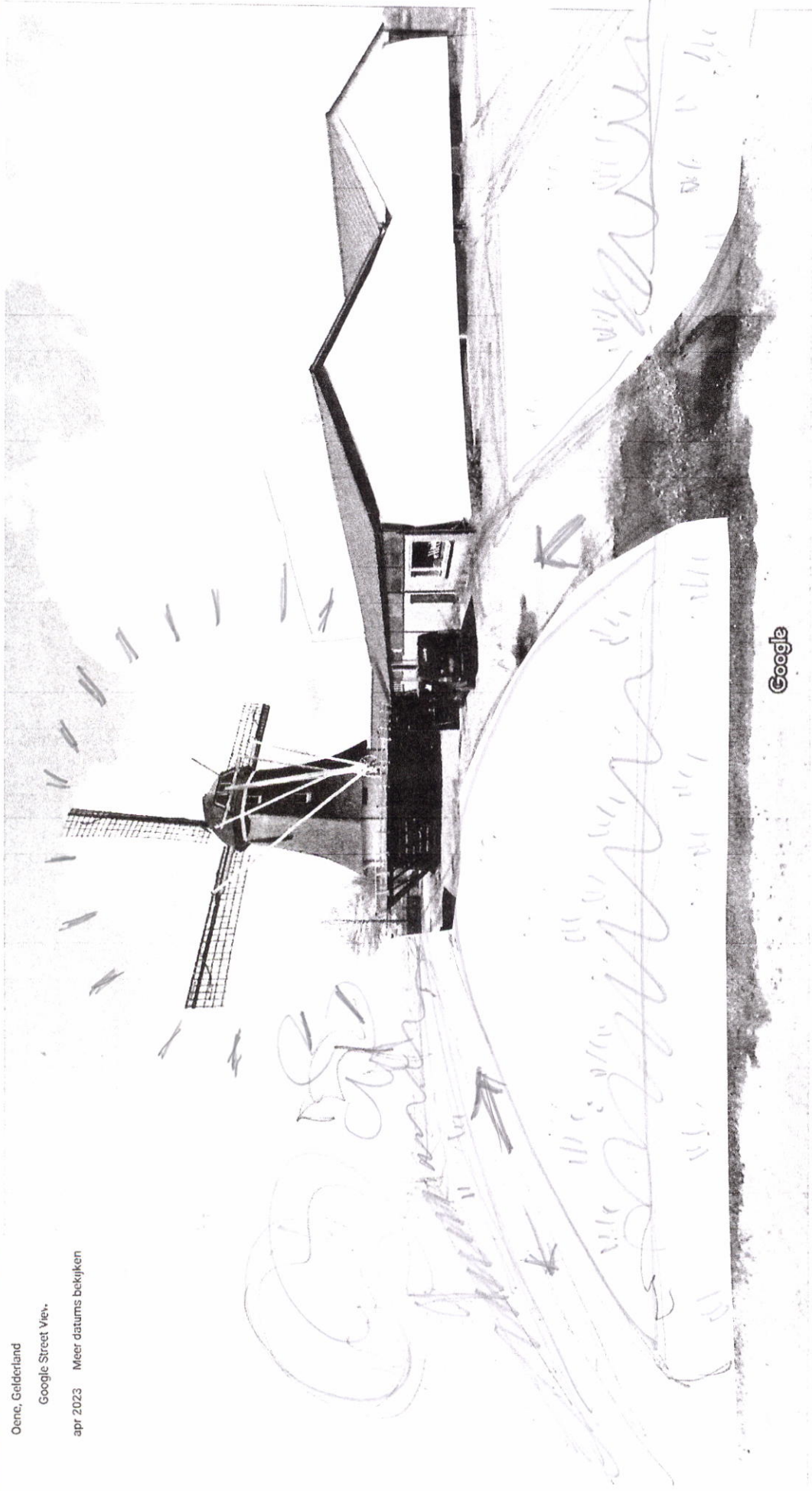
[illegible]

grass	Wade	baton	baton	stolco	ronth	verid

Dr. Gert J. Verbeke • Frankenhuis 23 • 7312 TC Apeldoorn • t 055 356 24 74
21621architecten.nl • www.21architecten.nl • Kvk 67686231 • BTW-ID NL01661301842

PROJECT	Verbouwen en wijziging bodienfiguud Houtweg 41 te Oene							PROJECTN
OPDRACHTGEVER	Stooschuur Wier							21226
OPDRACHTGEVER	Slagweg C. ter Wulste & Zoon B.V.							
PROJECTTITEL	Definitief ontwerp / vergoedingsaanvraag							TUKNUMMER
OPDRACHTGEVER	4.							21226
SUBMITTENT	Stuurland							SIT-01
OPDRACHTGEVER	Stuurland Participaties - Nieuw							
GEWENST	A	B	C	D	E	F	SIGMA	
DATEIN	21-02-21	19-04-21	31-05-21				1-10 FORMA	
OPDRACHTGEVER								

Van 'molen' is dit één industrieel complex geworden dat als geheel de veevoederindustrie moest bedienen. Anno 2023 komt het eindproduct – het vlees – aan bod. De geschiedenis van het complex is er een van een groei in functies en gebruik. De nieuwe bedrijfswoning wordt onderdeel van het nieuwe complex. De erfinrichting van dit complex volgt zowel de eenheid als de driedeling. Reeds sinds 1960 bestaat de scheiding tussen maalbedrijf en molen. Toen werd het buiten de ingeklemde molen om een industrieel complex. De molen wordt bevrijd. Utilitaire bestrating behoort bij het beeld van de loodsen en niet bij het beeld van de molen.

Houtweg 41 Oene

Cultuurhistorische benadering

24 augustus 2023

Buro Greet Bierema